Ставмувывса пролетар...

Торја нумерлӧн донӧс 5 ур.

ГАЗЕТЛӦН ДОНЫС

Учрежденнеjаслы да организатсijаjаслы	1 т.	6 т.	во
	1--25	7--50	15 ш.
Гражданалы	— 65	3--75	7--50

Јуӧртӧдjасыс донӧс 30 ур. посны гижӧда строкаыс.

Газетсӧ ноӧ суӧдны Редактсijаыс веськыда, либӧ пiомӧ новлӧдлыjас-пыр.

Југыд туј

(СВЕТЛЫЙ ПУТЬ)

Комі Авт. Областувса Исполкомлӧн да ВКП(б) Обкомлӧн газет.

РЕДАКТСIJАЛӦН АДРЕС:
Сыктывдінкар,
Вадорвыв улiч, 41 №
Телефон 50 №.
г. Устьсысольск, Набережная, 41

Гiжӧдjас газетӧ колӧ гiжны ӧтар лiстбокас, мiчаа. Кырымавтӧм гiжӧдjас оз вiдланы.

ПЕТӦ 12-ӧд ВО,
быд лун, субӧтаjасӧ да праздник мӧд-лунjасӧ-кынӧj.

№ 132 (2169) Выльлун, јуль 15 лун, 1929 во. № 132 (2169).

Открытие Межсоюзного 7-го областного с'езда профсоюзов состоится 15 июля, в 4 часа вечера, в саду Обпрофсовета.

Заседание фракции—в здании Обпрофсовета, в 12 часов дня того же числа.

Президиум Обпрофсовета.

2-я Устьсысольская Районная конференция ВКП (б). открывается 15 июля, в помещении Совпартшколы (Ленина 10), в 6 часов вечера.

Делегаты выбранные на конференцию регистрируются в Райкоме у т. Попова. На открытии конференции обязательно присутствие всех членов Устьсысольской горорганизации.

Райком ВКП (б).

Выль-самӧн кад-ныс бостчыны уджавны.

Мі тӧдам-ныс, локтан вiт вонас воссас Комі муын некор вӧвлытӧм, паскыд стрӧiтельство: индустрiализатсiја збыльыс пондас мiјанлы iнмыны, кӧртассас татчӧс овмӧс кыптӧмкӧд. Лоӧ јона ӧдзӧдӧма вӧр лезӧм, меставывса промышленностлы лоӧ пуктӧма чорыд подув, кутасны вӧчны кӧртлуj с. в. Вiт воса овмӧс кыпӧдан планыс востас выль пас комі јӧз олӧмын, пондас вежны асмулыс чужӧмсӧ.

Фферт, став вын пуктытӧг, зумыда, сӧлӧмсаӥ кутчiстӧг тащӧм ыджыдторјасыд оз артмыны. Мiјанлы колӧ велӧдчыны выль-ногӧн уджавны, котыртны уджалысјасӧс сотсiализм стрӧiтӧм уж-бердӧ, уджыслыс произвоффiтельностсӧ кыпӧдны, уджын фiстсiпліна лептыны, нуӧдны ратсионалiзатсiја, вермасны дыша уджалысјаскӧд, весшӧрӧ сӧм шыблалысјаскӧд с. в.

Таво мі пондiм-ныс вiт воса план олӧмӧ пӧртны, заводiтчiсны-ныс гырыс уджјас. Медвојдӧр јона лоі ыждӧдӧма вӧр лезан план, паскӧдӧма уджсӧ вӧр пiлiтан заводјасын.

Гырыс уджјасад ескӧ кутчiсiм збоја **да уджалӧмас важнога морттујыс век-на ставнас колі**. Мі век-на важ-мӧз дышпырыс уджалам, ноӧі ог думыштлӧј ратсионалiзатсiјапонда, бурджык фiстсiпліна сувтӧдӧм-понда, продуктсiјалыс донсӧ чiнтӧм-понда. Некод-на ез артавлы, мыјда мiјан вӧр лезыс организатсiјајас весшӧрӧ, тӧв-вылӧ коiсны сӧмсӧ вӧр лезігӧн, вӧр кылӧдјгӧн кужтӧг, лӧк-ногӧн уджалӧмнас.

Бостам сесса асныс заводјас. Кӧт ескӧ најӧ вӧлiсті-на артмалӧны, кӧт уджалыс лыдыс сені сӧмын со морт-гӧгӧрӧн, да бара-жӧ сені петкӧдлім асныс кытчӧ ӥутӧм уджамсӧ. Талун мі газетын јӧзӧдам омӧлторјассӧ Сыктывкарса вӧр пiлiтан заводлыс. Лыддзан да весіг шемӧс бостӧ. Заводыс областувса учреждеӥнеjас ныр - улын, а нельучкiјасыс сiнтӧ налыс абу јорлӧмаӧс. Ыджыд страм.

Тащӧм мiстӧм, јанӧдан торјасыс артмӧны медсасӧ сы-вӧсна, мiјан робочеjјас унджыкыс выльос, сiктјасыс петӧм јӧз, кодјас ез-на заводјасын уджавлыны. Налӧн мӧвпјасыс век-на важ - ногаӧс, тӧждысӧмыс произвоство кыпӧдӧм, донтӧммӧдӧм - понда оз тӧдчы. Вывті омӧль сесса мiјан јӧз-костса уджыс. Профсојузјаслӧн, парторганiзатсiјалӧн зев-на тырмымӧн уджыс робочеjјас-пӧвсын, произвоство кыпӧдӧм, донтӧммӧдӧмкуза.

Талун воссӧ областувса профсојузјаслӧн 7-ӧд сјезд. Мі чајтам, сiјӧ тыр-сiнмӧн вiзӧдлас тајӧ нельучкiјас-вылӧ. сафмӧдас профсојузјассӧ, indас налыс ӧнја med гырыс могјассӧ, кодјас топыда кӧртасӧны областын промышленность паскӧдӧмкӧд, вӧр лезӧм ӧдзӧдӧмкӧд.

Амерікаса фінансіст ошкӧ бура уджсӧ мiјан заводјасын пуктӧмсӧ.

Ленінград, 8. Ленінградӧ воіс польшаса правiтельство-бердын уджалыс Америкаса фінансовеј советныс Чарльс djуі. Чарльс djуі воліс Госбанкӧ, вiдлаліс трактор вӧчан тсех „Креснеј путiловет"-ныс завода. djуі вісталӧ „меным-пӧ сӧлӧм-вылӧ воіс бура уджсӧ пуктӧмыс трактор вӧчан тсехын. Ме чајта амерікаса промышленныкјаслӧн делегатсiја, кодi регыд воас СССР-ӧ, уна буртор адзылас да сiјӧн јона вермас бурмыны волысӧм СССР да Америкакостын.

Отувтчӧмӧн iдралӧны ныныс.

Пјатігорск. Немечјас сiктын крестана iдралӧны ныныс колектiвӧ ӧтувтчӧмӧн. Первојја лунас iдралӧма 42 гектар.

Колхозјас ӧтувтчӧны.

Пјатігорск. Кык коммуна да 8 колхоз Прохватiјевскеј рајонын ӧтувтчiсны ӧті гырыс колхозӧ. Выль колхозлӧн лоӧ 5 сурс гектар му, 11 трактор, 6 гырыс вартан машина.

Фальшивеј документјас вӧчысјасӧс лезiсны.

БЕРЛIН, 13. Тӧрыт Орловӧс зiкӧз лезiсны. Сылы резрешiтӧмаӧс овмӧдчыны Сантау округын. Медым вежны асныс оланінсӧ, Орловлы лоӧ суӧдны разрешеӥныс берлінса полiтсаын нащальныклыс. Павлоновскiј ыстӧм-јылыс некущӧм шуӧм ӧнӧз абу-на.

Пiлсудскiјӧс мӧвпалӧны пуктыны корольӧн.

Ковно, 12. Вiленса „Основа"-ныма газетын печатајтӧма сеjмса депутат Монсеjевiчлӧн (Пiлсудчік) статьа. Монсеjевiч щӧктӧ лӧсӧдны Пiлсудскiјлыс дiнастiја, мӧдног-кӧ шуны Польшаӧс пӧртны монархiјаӧ да корольнас пуктыны Пiлсудскiјӧс.

Гӧрд лун-кежлӧ лӧсӧдчӧм.

Стокгольм. Данiјаса компартiја јӧзӧдіс воззваныс да чуксалӧ робочеjјасӧс, крестанаӧс да салдатјасӧс петны август 1-ӧд лунӧ демонстратсiјајас-вылӧ.

Лондон, 12. Лондонӧ воӧ јегiпетса премјер-мiнiстр.

Рiм, 12. Рiмӧ воіс Аманулла-хан сеmјаыскӧд.

Вена, 13. Белградыс јуӧртӧны, загребын пӧлiтсiја арестујтӧма 150 мортӧс.

Робочеjјас гiжсӧны iндустрiализатсiја кој мӧд зајом-вылӧ.

Смоленск, 12. Балтiјскеј заводын робочеjјаслӧн чукӧстӧм iндустрiализатсiја кој мӧд зајом лезӧм-јылыс, сӧлӧм-вылӧ воіс татчӧс робочеjјаслы. Пабрік заводјасын робочеjјас воздвыв гiжсалӧны iндустрiализатсiја кој мӧд зајом-вылӧ. Унджык робочеjыс гiжсалӧ 100-200 шајт-вылӧ.

Гӧрдармеjечјаслӧн колхознеј курсјас.

Картiна-вылын: Колхознеј курсвывса гӧрдармеjечјас мунӧны медвоззза заняттье-вылӧ.

Чельаф јаслі лыдыс таво јона содас.

Москуа. Таво гожса јаслі лӧсӧдан кампаныс муно унджык јаслі лӧсӧдӧмӧн колхозјасын. Јаслі лоӧ востӧма щӧщ табак, хлопок вӧфiтан-iнјасын Medса-ныс паскыда муно јаслiјасас лӧсӧдӧм совхозјас. Бӧрја војасӧ лыдыс пыр содӧ. 1927 воын вӧлі 2924 јаслі, кытчӧ волӧны вӧлі 79240 челаф, 1928 воын—5682 јаслі - ныс 150 сурс челафӧн. Таво нӧштана содас. Местајасӧ сетӧма indӧдјас—med воз бостны јаслiӧ батрачкајаслыс да гӧль крестанкајаслыс челафсӧ.

Москуа, 5. Москуаӧ воіс Америкаыс „Икор"-лӧн (америкаса робочеjјасӧн јеврејјаслы му-вылӧ пуксны отсалӧм-могыс организатсiја) комиссiја. Тајӧ комиссiјаӧ пыröны америкаса гырыс учонеjјас. Комиссiја мӧдӧ дальнеј Востокӧ, Бiро-Бiджанын јеврејјаслыс колонија лӧсӧдны.

Автодор лотереја-куза выігрышјас—Фордовскеј автомобiльјас.

Москуа. Новороссiјскаӥ воӧм јуӧрјас-серті, сетчӧ воӧма америкаса парекод, код вылын вајӧмаӧс 21 фордовскеј автомобiль, тајӧ автомобiльјас мунасны Автодор лотерејакуза выігрышјас сеталӧмвылӧ.

Пальшивеј документјас вӧчысјас-вылын суд.

Берлінса судын кывзысіс делӧ сӧвет государстволы паныда фальшивеј документјас вӧчысјасӧс мыждӧм-куза.

Картiна-вылын: подсудимеј фальшивеј документ вӧчалыс—Орлов (веськыдладорыс) да сылӧн защiтныс—Јаффе.

ВОЈНАЛЫ ПАНЫД СУВТӦМ-МОГЫС МIТЕНГ.

ПАРIЖ, 13. Август 1-ӧд лункежлӧ лӧсӧдчӧм-могыс Парiжын вӧлі ыджыд мiтенг. Мiтенг-вылын вынсӧдӧма резолутсiја, код-серті щӧктӧны правiтельствоӧс пырысьтӧм-пыржӧ петкӧдны колониjјасыс став војскасӧ. Ӧтщӧщ резолутсiја чуксалӧ робочеjјасӧс август 1-ӧд быдӧнлы петны демонстратсiја-вылӧ.

Генферсонӧс повзӧдлӧны.

Лондон, 12. Агенство „Рejтер" јуӧртӧ: кымынкӧ тӧдтӧм морт воӧмаӧс Генферсон патераӧ да вісталісны, мiјанлы-пӧ колӧ адзывны мукӧд государствојаскӧд уж нуӧдыс мiнiстрӧс. Тӧдтӧм јӧзлӧн вӧліны револьверјас. Налы вісталісны, Генферсон-пӧ оз вермы на-дінӧ петавны да верманыд-пӧ мунны мукӧд государствојаскӧд уж нуӧдан мiнiстерствоӧ.

„Сӧветјаслӧн бордјас"-ныма самолот Јевропа-гӧгӧр.

Берлін. Германiјаса став газетјас уна гiжӧны „Сӧветјаслӧн бордјас"-ныма самолот-јылыс. Самолотсӧ Берлінӧ воӧм-бӧрын вiдлалісны германiјаса инженерјас, робочеjјас. Спетсiалістјас вісталӧны, сӧветскеј самолот-пӧ абу омӧльјык германiјаса самолетсыс. Сӧветскеј експедiтсiјаӧс быдлаын бура встречајтӧны.

Уджтӧмјасӧс вiдлалӧм.

Москуа. ВЦСПС - лӧн преzидiум кывзіс СССР-са Наркомтрудлыс јуӧртӧм, Бiржа трудаын - пӧ учот - вылын сулалӧ уна уджтӧмјас, на-пӧвсын емӧс і мiјанлы ӧтдор јӧз. Сы-вӧсна СССР-са Наркомтруд шуіс вiдлавны уджтӧмјассӧ. Лӧсӧдӧм план-серті учотыс снімітчӧны бӧрјысан пра ватӧм јӧз (вiт во-чӧж общественнеј, колана уж нуӧдыс-јас-кынӧj), сiз-жӧ јӧзӧс, кодјас медыс уджӧдӧны уджалыс јӧзӧс да зугӧны Бiржа трудалыс порадоксӧ. Ӧті во-кежлӧ снімітчӧны учотыс сещӧмјас, кодјас вермӧны овны службатӧг. Проверкасӧ шуӧма помавны нојабр 1-ӧд лункежлӧ. ВЦСПС тајӧ проектсӧ вынсӧдіс.

Комі јöз віт воöн ыжыда тувтчасны воӡö—культуралань.

Віт во-мысӧті пондам велöдны став челядöс, пöртам грамотаö став верӧтö војтыröс 35 арöсöӡ, лöгöдам уна выль спетсіалістјасöс.

Велöдчöм топыда јітӧö овмöс кыпöдöмкöд.

дасöті воса кадыс, кодi колінін Октябрса революцијa бöрын, велöдчöм ужын сетіс міјанлы сещöм ыжыд бурторјас, кодјасöс важ олöмногнас мі öдвакö вермім бостны со воöн. Мöдарöкö, уна лок торјас, кодјас вöліны важ олöмас, мі дасöті вонад егö-на вермö быröдны ставнас. Міјан Коми областын öнöӡ-на ем уна ӡік велöдчытöм гырыс јöз, челад сіӡ-жö öнöӡ-на оз ставыс школаö ветлывлыны, öнöӡна баӧ-мамтöм челяд велöдчöм-пыдді корöмöн кынöмсö вердöны. Дерт, тащöм быдмысјасыд, он-кö најöс велöд, індустріалізатсіјатö оз вöчны.

Олöмыс быд лун міјанлыс корö выль-пöлöс бурджык уж, выль-лöлöс да бурджык морттуј. Колöны öні зев уна спетсіалістјас даj радöвöј ужалысјаслы колö лептыны ужсамсö. Овмöс кыпöдöм да сотсіалізм течöм міјан воӡö лöгöдöны выль-пöлöс гырыс ужјас, кодјасöс пырыстöм пыр-жö колö вöчны. Велöдчытог культура лептігöн міјанлы лоö зев сöкыд воӡъыд тувтчыны.

Культура кыпöдöмын медгырыс могјас.

Медвојдöр міјанлы колö вöчны зев прöстејтор, но ыжыдтор, кодтöг мі выль олöмтö, сотсіалізмтö ог вермö вöчны: **міјанлы колö велöдны став велöдчытöм гырыс јöзсö, заводітны** велöдны став челядсö, велöдны да ужалан јöзö пöртны став баӧ-мамтöм корыс челядсö. Тајö ужсö-кö мі вермам вöчны, міјан јона codас вынным; велöдчöм јöзыд пондасны корсны сещöм бурторјас да колантор јас, кодјасöс мі öнöӡ егö-на тöдлöј, најö вермасны öдӡöдны індустріалізатсіја нуödöмсö.

Гырыс пабрікјас да заводјас стрöітöм, öтвылыс да гырыс машінајасöн віӡму ужалöм щöктö міјанлы ужалыс јöзсö велöдны, med еgкö најö кутасны выль-ногöн ужавны. Міјанлы сесса колö пасkыдджыка,ödјöджыка лöгöдны выль спетсіалістјасöс ассыным інженерјасöс, агрономјасöс, лесоводјасöс, врачјасöс, педагогјасöс, с. в., Меставывса промышленносӧ пасkалöмыд, воö овмöс лептöмыд, рудајас да нерп перјöмыд, кöрттујтö стрöітöмыд щöктö міјанлы јона велöдны ассыным спетсіалјстјасöс. Ковмас велöдны уна-пöлöс шöркоддема да јона велöдчöм спетсіалістјасöс, med еgкö на-понда ез кут падмыны Коми областлöн овмöссö бурмöдöмыс да пасkыд тој-выло сылöн петöмыс.

Первој ступеня школајасын ез-на став челядыс велöдчыны.

1926 воса перепіс-серті Коми областын лыддысö тајö во-кежлö ічöт школаын велöдчыс арлыда челядыс 7-8 арöссан 12 арöсöӡ 15.302 морт, 1929-30 воын 16.592, јешщö воӡö—17.164 морт; 18.679 морт і медбöрја 1932-1933 воас—20.856 морт.

Дерт, тајö челядсö ставсö еgкö колö велöдны. Сöмын тајö ужыс оз-жö-на кокньіда міјанлы понды шедны. Таво міјан 8-11 арöса челядјассö велöдны вöлі 313 школа 535 велöдыс. Школајасын таво велöдчісны 16569 морт. Став велöдан торјыс міјан 15302 морт, а велöдчісны 16569 морт. Первој віӡödлöмас ужыс зев бур кажітчö: міјан-пö-тај став челядыс волöдчö, дажö унджык ставыс. Но тајö абу сіӡі. Таво школаын велöдчыс арлыда челядыс 100 морт-пісыс велöдчіс сöмын-на 78 морт. Мукöд 22 мортыс гöлјун-понда-лі, школаыс ылын-да, сы-понда-лі оз вермыны волыны школајасö, колiны велöдчытöмöс. Дерт, еgкö посньіжыкыс на-пісыс гашкö мöд во пыраснына велöдчынысö-да. Но гырыджыкјасыс колöны неграмотнејöс. Најöс лоö велöдны бöрын.

Велöданторјыс таво вöлі 15302 морт, а велöдчіс 16569 морт. Мукöд велöдчысјасыс сіӡ-кö міјан вöліны гырыджык челяд, кодјаслы еgкö колö-ньін велöдчыны гырыджык школајасын, а најö велöдчісны первој ічöт школајасас-на сöмын. Сіӡ-вот міјан челядыдлöн і колö велöдчан кадыд. А ыжыд арлыднад велöдчныд он ешты, колö ужавны. Колан во быд 100 велöдчыс-пісын вöлі дасöті арöссыс гырыджыкыс 28 морт. Таво міјан арталöм-серті сымында-кымын-жö.

Гöл челядöс, кодјас öні оз вермыны велавнысö школаас, бура велöдöм лоö секі, кор мі пондам налы отсавны пасköм-кöмкотöн, gojанторјöн да патераöн, гортыс-кö налöн ылынджык школаыс. Колöм во гöл челядлы отсöг-выло бјуджетыс вöлі сетöма 8 сурс шајт сöм. Таво та-выло лоö сетöма öті шајтöн. Тајö сöмнас пондасны отсавны гöл челядыслы пасköм-кöмкотöн, gojан-јуанöн да обшежітејасöн.

Воӡӡа-воса-ньін міјан öткымын вöлöстјас заводітісны велöдны став челядсö. 1928-29 воын велöдісны став 8 да 9 арöса челядсö 4 вöлöстын да карын. 8 арöса јешщö мукöд 16 вöлöстын. Сіӡ-кö колан во міјан објазателнеј велöдöм челядöс вöлі-ньін 20 вöлöстын да Сыктывкарын. 1929-30 воын објазателнеј велöдöмјас јешщö заводітасны нуödны вöлöст кыӡ-кымын. Сіӡ-кö локтан во міјан жын-кымын селскеј рајонјасыс пондасны велöдны челядсö ставсö.

Міјан віт воса план-серті објазателнеј велöдöмсö став школајасас колö лöгöдны кöкјамыс арöсајаслы 1933-34 воын. Мі буракö тајö ыжыд ужсö воӡджык удітам пöртны олöмö. 1933-34 во-кежлö міјан селскеј рајонјасыс помаласны заводітöмпыдді: пондасны велöдны објазателнеј велöдöмöн не сöмын 8 арöсајајасöс, а дасkык арöсöӡ ставсö.

Ічöт школаын челядöс велöдöмвылö віт воöн ковмас віӡны бјуджетыс сöм 4.238 сурс шајт.

Віт воöн содö 7 семілетка школа.

Сіӡім во велöдан школајасыс міјан віт воса план-серті вöлі лöгöдöма еща. Сы-понда колан воса партконферентсіја да коми отластувса сöветјаслöн 7-öд сјезд шуісны сіӡім во велöдана школајассö содтыштны. Öнија віт воса план-серті міјан віт воöн тащöм школајасыс содö 6-сан 13-öӡ. Группајасыс содöны 18-сан 35-öӡ; велöдчысыс 694 мортсан 1400 мортöӡ (5-7 группајасас). Колан во лоі востöма семітетка Усӧусаö, таво востам Нємдінö. Воӡö лоö востöма Јемдінса рајонö. Шојнатыса рајонö. Віт воöн семілеткајас-выло ковмас сöм бјуджетыс 1.459 сурс шајт выль школајас стрöітöм-выло да степеньдіја-выло.

Ковмас јонджыка мöвпыштлыны уклонјас-јылыс II ступ. школајасын.

Мöд ступеня школајас міјан еща. Ставыс віт школа сöмын і ем. Тајö школајассö ыжыда пасködöм оз-жö ло. Гашкö кытчökö востам дасöд группа. Тајö школајас-дінас ем міјан ыжыд мог. Закон-серті ыс тајö школајасас колö велöдны не сöмын наукајас-выло, колö велöдны щöщ і улысса аппаратын ужалысјасöс: ущітелјасöс, щötоводјасöс да сіӡ воӡö. Тајö мöд-пöлöс велöдöмыс міјан омöла пуктöма. Öні кöрттујтö пабрік-заводјастö стрöітöм-бöрын, тајö школајас-јылыс јонджыка ковмылас мöвпыштлыны. Тајö школајассö сіӡі колö лöгöдны, med налöн уклоныс муніс, кыӡі колö міјан кöӡајстволы. Мöд ступеня школајасын öні міјан пондасны велöдчыны быд во 1480 морт. Тајö школајас-выло вітвоöн ковмас 792 сурс шајт.

ШКМ-јас-выло ковмас віӡны 295 сурс шајт.

Крестана том јöзöс велöдан школаыс міјан ньол. Тајö школајасас велöдöны крестана-костыс том војтыröс, кодјас міјан лоöны крестанскеј колјектівјасын ужалысјасöн. Велöдчöны тајö школајасас 480 морт, ставыс гöл јöз-пісыс. Најöс велöдöны, кыӡі колö ужавны мујас, віӡјас да скöт радејтны. Тајö ньол школаыд быдса областлы еща. Воӡö-кежлö мукöд семілеткајассö лоö пöртны ШКМ-ö. Віт воöн ШКМ-выло ковмас 295 сурс шајт сöм.

Пасkыджыка пуктыны ужпіоньерјас-костын.

Зев колантор міјан піоньерјаскост уж. Тајö ужсö нуödöны комсомолечјас ущітелјасköд öтвылыс. Тајö ужыс-кö колантор школалы, кытöні піоньерјас бурмöдöны дістсіплінајассö, јешщö јонджыка тајö колö челядјас-костын, кодјас оз вермыны волывлыны школаö велöдчыны. Тајö ужсö воӡö колö бурмöдны і пасködны. Піоньерјас уж-выло віт воöн шуöма сетны 78 сурс шајт.

Öні 94, лоö 126 лыддысан керка.

Öні міјан быд вöлöстын-ньін ем гырыс јöзöс јуrdödанін: лыддысан керкајас. Віт воса план-серті лыддысан-керкајаслöн лыдыс содö 94-сан 126-öӡ. Рајоніровань-бöрын тајö плансö первој колö сіӡі олöмö пöртны, медым быд селскеј рајонын вöлі öті лыддысан керка. Сесса шуöма віт воса план-серті лыддысан керкајассö бурмöдны, med еgкö сетöні унджык вöлі јöзкост ужалан кöлујыс. (оборудованьне). Зев-ньін јона лыддысан керкајасыс колöны сектантјас сіктјасö. Сектантјас-кост јуrdödчан уж нуödны нарocнö лöгöдöма нывбаба ньол керка. Тајö керкајасас нуödöны не сöмын јуrdödчан уж, но і велöдöны нывбабајасöс кі-кост ужјасö: вурсыны, пелкжыка овны да с. в.

Гöрд пелöсјас-выло віт воöн шуöма сетны 51000 шајт.

Торја сіктјасын восталöма јешщö гöрд пелöсјас. Гöрд пелöсјас-выло локтан во-выло сöмын первојна сетісны сöм 2 сурс 20 гöрд пелöс-выло. 19 горд пелöс лоö сетöма сетчö, кытöні лоöны выль сöветјас. Тајö гöрд пелöсјассö колö воӡö ыждödны лыддысан керкаöӡ. Öнöӡ міјан вöлі лыддысsö 150-кымын гöрд пелöс. Најö ужавлісны омöліка. Сöм рöскод-выло оз вöлі сетны і најö кор ужалöны, кор ужыс ӡікöӡ кусло. Гöрд пелöсјас-выло віт воын шуöма сетны ставсö 51 сурс шајт.

Онија 5 бібліотека-пыдді 25.

Öнöӡ міјан віт бібліотека—Сыктывкарын да ујездјасын. Таводан пондас ужавны кöкјамыс бібліотека: быд рајонын. Öті бібліотекаын ужалö 7 морт, 4-ын кык мортöн, 3-ын öті мортöн. Віт воöн бібліотекајасö колö содтыны нігајассö. План-серті шуöма віт вонас бібліотекајассö содтыныс 25-öӡ. Віт воöн лоö сетöма 248 сурс шајт сöм.

Быд рајоннеј тсентрын лоö крестана шојтчан керка.

Öні міјан ем віт шојтчан керка, кытöны могöн локтыс крестаньін вермö шојтчыны повтöг, јуасны, мај сылы колö. Віт воса план-серті шојтчан керкаыс содö öкмысöӡ. Шöјтчан керка лоö быд рајоннеј тсентрын. Таво арнас востöма шојтчан керка Косланö. Ужсö шојтчан керкаын колö бурмöдны, пасködны. Medса-ньін јона колö шојтчан керкајасö вострвны щај јуанін, вöвјаслы шојтчанін да кöлујвіӡанін. Віт воса план-серті шојтчан керкајасын уж пуктöм-выло лоö віӡöма 90 сурс шајт.

Гырысјасöс грамотаö велöдöм—зев ыжыд мог.

Гырысјасöс велöдан уж комі јöз-костын зев ыжыд уж. Велöдчытöм-понда ыс і лоö комі јöзыдлы овны лок уж ужалöмöн. Грамотатöм мортыд тöдö сöмын сіјö, мај адӡылас ас-сіннас да кывлас аслас пельнас. Аслад сіннад да пельнад öті мортыд зев-ньін ещатор верман тöдмавны. Öні олöм сещöм, med еgкö мортыд ставсö тöдан, мај кергö став му-пасталаыс. А велöдчытöм мортыд тöдан сöмын ассыд сікттö, дерт, сіӡтö он вермы лöгöдны аслыд бур öтувја олöмтö. Тајö ужыс міјан öнöӡ-на зев ыжыд уж. Кöт мај, а тајö кујім-ньол воöн міјан колö грамотаö велöдны став јöзсö. Огö-кö грамотаад велöдчöј, міјанлы оз вермы отсавны некод—кöрттујньі, пабрік-заводјас-ньі. Тајö уж ОБОНО-са вынöн ештöдны огö вермöј. Тајö ужö колö кыскыны став гöгöрвоана јöзсö. Та-выло віт воöн лоö леӡöма 295 сурс шајт сöм. Но воӡвыв і колö шуны, тајö сöмöн став гырыс јöзсö грамотаö велöдны он вермы. Тајö сöм-дінас общественнеј організатсіјајаслы колö содтыны ужалöмöн да сöмöн јешщö мöд та-мында-кымын. Сöмын ставöн-кö кутчісам тајö уж-бердас, вермам бырöдны тајö локлунсö, кодöс міјанлы колісны сар, купеч да попјас.

Быд во пондам велöдны 300 гырыс неграмотнејöс.

Школајас да курсјас гырысјасöс велöдны міјан колан-воӡ ньіöті ез вöвлы. Колан во med-первој-на востылім курс 60 мöртöс велöдны. Воӡö-кежлö тащöм курсјассö лоö содтöма дас курсöӡ, кöні пондасны быд во велöдны 300 морт. Віт воöн курс-выло лоö віӡöма 44 сурс шајт.

Лоöны јешщö мöд-пöлöс курсјас гырысјасöс велöдны, сені пондасны велодчыны колхозјасын ужалысјас. Сіӡ-жö воӡö-кежлö колö лöсöдавны робочеј курсјас да робочеј лібö крестана університет.

Рајоннеј тсентрјасын лоöны театрјас.

Тајö віт вонас лоö бурмöдöма театрјасыс художественнеј ужјас. Міјан колö віт вонас лöгöдны, кöт і посньі театр быд рајоннеј тсентрö. Öні міјан театрјас ем сöмын важ ујездјасса тсентрас. Таво арсан Сыктывкарын заводітасны - ньін стрöітны каменнеј театр. Доныс сылöн сувтас 300 сурс шајт-гöгöр. Сесса міјан колö лöгöдны бур пјесајас, ворсанторјас і ворсысјасöс. Колан во вöлі-ньін художество уж нуödыс öті платнеј інспектор. Воӡö-кежлö тащöм роботньікјассö колö содтыштны да лöгöдны јешщö платнеј ворсысјасöс-артістјасöс. Сöмын таӡікöн мі вермам лöгöдны комі художественнеј уж театрын. Тајö ужсö бурмöдöм-выло стрöітчöмыс-öпріч шуöма віт воöн віӡны 195 сурс шајт.

Лöгöдам 10 кіно статсіонарка 32 передвіжка.

Кінолöн ужалöм віт воса план-серті пасkалö-жö. Віт воöн шуöма лöгöдны 13 кіно статсіонарка важјасыскöд кодјас пондасны ужавны öті местаын, да 32 кіно-передвіжка. Сöмсö кіно-выло шуöма віӡны 86 сурс шајт. Таыс-кынӡі кіно-передвіжкајас лöгöдöны Обсојуз, Сојуз селхозлес рабочіх да мукöд.

Радіо.

Віт воса план-серті шуöма быд лыддысан керкаö лöгöдны радіопріјомньік да передвіжка. Сыктывкарö да Іӡваö лоö лöгöдöма ыжыд установка. Радіо-выло шуöма віӡны віт воöн 127 сурс шајт. Лоö лöгöдöма радіо технікјасöс, кодјас пондасны лöгöдавны выль установкајас да справітавны торкöмјассö.

Востам 8 проізводственнеј мастерскејјас да пасködам профтехшколајас.

Індустріалізатсіја да колјектівізатсіја Коми областын поӡны пондас вöчны секі, кор міјан лоöны сетöні ужалысјасыс. Поӡö-кö первојсö надејтчыны бокыс суӡödны öткымын спетсіалістјасöс, дерт, унджык ужалысјассö ковмас велöдны, лöгöдны асланым.

Коми областлöн віт вонас овмöсыс јона быдмас, пасkалас кöрттујвöчöмöн да пабрік-заводјас стрöітöмöн. Уна ковмас Коми областлы спетсіалістјасыд, öні ӡікöӡ абу-на арталöма. Сіјö делöыс вöчсö-на. Важ арталöмнас віт воса план-серті кöсјысам вöлі вöчны вот мујјас:

1. Віт воса план-серті кöсјам бурмöдны лесохіміческеј школа, кодi таво леӡö медвöӡӡа выпуск. Віт воын лоö востöма выль 8 учебно-проізводственнеј мастерскејјас, кöні пондасны велöдны кустарјасöс, med најö бурджыка, мічаджыка кутасны ужавны. Сесса тајö мастерскејјаснас кöсјам сујны комі јöз-костö выльпöлöс мастерствојас. Тајö выль школајасас пондасны велöдны вöв сбруја да быдсама-пöлöс кöмкот вурны, слесарітны, кузньечавны пуыс уна-пöлöс кöлуј вöчны, кöрку, ӡверку песны да с. в. Тајö школајассö кончітысјас пондасны - жö пырны ужавны пабрікјасö, заводјасö.

Сесса міјан öні ем 3 профессіональнеј-техніческеј школајас; сені велöдöны столарјасöс, токарјасöс, слесарјасöс да кузньечјасöс, сіӡ-жö мастерјасöс віӡму ужалан кöлуј да машінајас вöчысјасöс, ремонтірујтысјасöс. Тајö школајасыс öні озна полнеја ужавны. Віт воса план-серті најö пондасны ужавны 4 группаöн, быд школаын лоö 120 велöдчыс.

Тајö мастерскејас-вылас да профшколајас-вылас віт воöн лоö віӡöма 954 сурс шајт.

Педтехньікум кутас леӡны ущітелјасöс кык-мында.

Ічöт школајасö ущітелјасöс велöдöны педтехньікумын. Сетыс öні быд во петöны морт 30-35. Таводан педтехньікумыс заводітас велöдны ущітелјасö кык-мында, важмозыс велöдöмнас ущітелјасыс оз пондыны тырмыны-да. Кујім вомысті педтехньікум быд во пондас леӡны 60-70 выль велöдысöс. Педтехньікум-выло віт воöн колö 797 сурс шајт.

Лоöны комі агрономјас.

Віӡму да скöт бурмöдны велöдöны крестанаöс агрономјас. Агрономјасыс міјан велöдчöны Ульјанаын селкоз техникумын. Сетыс міјан быд во пондас петны 30-35 агроном. Öнöӡ сетыс кончітісны 30 морт. Тајö техникум-выло колö 5 воöн ньінöм стрöіттöг 175 сурс шајт. Тајö техникумыс öнöӡ вöлі республіканскеј бјуджет-вылын. Таводан köсјöны сетны местнеј бјуджетö. Уна сöм ковмас тајö техникумас капітальнеј ремонтјас-выло да важ вічкојассö керкаö вöчöмјас-выло. Öнија агроном-серті та-выло ковмас 200 сурс шајт-кымын.

Помсö віӡöд 3-öд лістбокас.

Комі јöз мунöны культуралань.

Льеснеј ѣекньікумын пондас коньчітны быд во 30 морт.

Зев ыджыд Комі областлöн вöр овмöсјасыс, сöмын вöр вöдітыс спетсіалістјасöсöноз асланым пöшті ньöті-на абу. Став ужалысыс—боковеј јöз. Арнас 1930 воын міјан асланым первој петасны льеснеј ѣекньікумын вöр вöдітыс велöдчыс војтыр. Возö быд во пондасны петны сетыс морт 30 гöгöр.

Таво арнас-жö надејтчам, государствоыс-кö сетас сöмсö, таво ѣекньікум дінас вестыны мöд отдельньне, льесо-експлоататсіоннеј, кытöні комі војтыр пондасны велöдчыны вöрсö бура експлоатірујтны, (тöлкöн керавны) мед вöрсыс ужјык пöльза вермам бостны да мед вöрыс ез быр. Тајö ѣекньікум-вылас ньöль воöн ковмас 180 сурс-гöгöр сöм.

Совпартшкола паскалас.

Політіко-просветі́тельнеј уж нуödысјас велöдчöны Сыктывкарса совпартшколаын. Татыс петöны партіјаса роботньікјас, ізбачјас, нывбаба-кост ужнуödысјас. Колан во тајö школаас велöдчіс 136 морт. Таво арсань велöдчысыс codi 190 мортöз. Тајö школа-вылö віт вокежлö ковмас 700 сурс шајт-гöгöр.

Лоöны комі гырыс спетсіалістјас.

Комі областын öті ВУЗ абу. Став гырыс спетсіалістјассö комі јöз-костыс лоö лöгödны боковеј ВУЗ-јасын. Сіз-жö Комі областын абу уна-пöлöс ѣекньікумјас. Уна пöлöс шöр спетсіалістјасöс лоö велöдны боковеј ѣекньікумјасын. Öні Комі областыс боковеј ВУЗ-јасын велöдчöны 271 морт да ѣекньікумјасын 100 сајас. Мукödыс на-піыс велöдчöны республіканскеј стіпендіја-вылын, мукödыслы областсань стіпендіјасö сетсö. **Віт воöн тащöм стіпендіја-вылö ковмас** 1.243 сурс шајт республікаса да областса бјуджетыс да важ роботньікјассö курсјас-вылын велöдöм-вылö шуöма віны 96 сурс шајт.

Посны челядöс велöдöм-вылö віт воöн лоö віздöма 290 сурс шајт.

Октабрса революцијаöз міјан ньекод ез і мöвпыштлы, мыј-пö колö велöдны челядтö ічöтсань, ар 3-4-сань аслыс-сама школајасынсадјасын. Асным еськö вöлі тöдам челядлыс ар сіімöз-кöкјамысöз зев уна тор-вылö велöдчöмсö-да. Тајö ужыс і öні-на міјан зев ічöта мунö. Садјасын міјан öні со челядпісыс велöдчö сöмын кык морт, öкмысдас кöкјамысыс прöста гортас балујтöны да мыј-сурö-вылö велöдчöны. Таво міјан садјасын вöлі велöдчö 50 морт. Медбöрја воас пјатіletкаас садјасын пондасны велöдчыны 625 морт. Тајö вывті еща. Тајö ужас мі баѣ-мамјассаньыс да organізытсіјајассань відчысам јон отсöг. Отсöгтöг Сöвет власт тајö ужсö паскödны ов вермы сöм пуктытöмла. Віт воöн тајö уж-вылас бјуджетыс лоö віздöма 290 сурс шајт.

Гожса плöщщадкајас челядöс велöдны міјан öні ньöті абу бјуджетса сöм-вылö. Ужавлывлöны гожöмјаснас площщадка дас-кымын јöз сöм-вылö. Локтан војасö бјуджет-вылö лоö-жö лöгödöма кымынкö площщадка. План-серті віт во пöмасігас колö лöгödны 50 площщадка, кодјас пондасны ужавны сöмын гожöмјаснас. Та-вылö сöмыс ковмас 55 сурс шајт.

Баѣтöм-мамтöм челядјаслы лоö сетöма ыджыд отсöг.

Војна-бöрын колі уна баѣтöм-мамтöм челяд, кодјасöс радејтыс, велöдыс ньекод абу. Сіз-жö емöс гöль дöвајас, дöвеујас, кодјас быдтысны бура ов вермыны. Налöн челядыслы-кö он отсав, он-кö најöс велöд, немнас пондасны льокногöн овны. Тащöм челядыс комі јöз-костын уна-жö ем: 300 мортöс колö быдтыны прijутын да 450 мортлы сетны отсöг. Öні-ньін міјан 4 прijутын, быдмöны велöдчöны 295 морт да сыыс-öпріч 15 віыс челядлы ньекод абу. Сіз-жö емöс гöль дöвајас, дöвеујас, кодјас быдтысны бура ов вермыны. Налöн челядыслы-кö он отсав, он-кö најöс велöд, немнас пондасны льокногöн овны. Тащöм челядыс комі јöз-костын уна-жö ем: 300 мортöс колö быдтыны прijутын да 450 мортлы сетны отсöг. Öні-ньін міјан 4 прijутын, быдмöны велöдчöны 295 морт да сыыс-öпріч 15 віыс челядлы велöдчöны республіканскеј стіпендіја-вылын, мукödыслы областсань стіпендіјасö сетсö. **Віт воöн тащöм стіпендіја-вылö ковмас** 1.243 сурс шајт республікаса да областса бјуджетыс да важ роботньікјассö курсјас-вылын велöдöм-вылö шуöма віны 96 сурс шајт.

Стрöітам 40 выль школа.

Віт воöн стрöітöма 40 выль ічöт школа, кытöні пондасны велöдны 103 ущітель, велöдчыны 4000 челяд. Тајö стрöјба-вылас ковмас 1.108 сурс шајт. Лоöны і мукödпöлöс стрöјбајас. Став сöмсö стрöјба-вылö лоö віздöма 2625 сурс шајт да ремонтјас-вылö 367 сурс шајт.

Став јöзöс велöдан уж-вылö віт воса план-серті колö областнеј бјуджетыс 16.572 сурс шајт, сесса республіканскеј бјуджетыс 1.500 сурс шајт-гöгöр.

Тајö віт воса плансö олöмö пöртöмöн комі јöз ыджыд восков вöчісны культуралань: зікöз бырö ньеграмотнеј гырыс јöз, челяд ставыс пондасны велöдчыны ічöт школаын, беспрізорнеујјас ов лоны, віт воöн заводітам велöдны уна спетсіалістјасöс, мед мöд віт во-кежлас ньекуцöм боковеј спетсіалист міјанлы ез ковмы. Віт воöн востам поводнеј уна політіко-просветі́тельнеј учрежденньејас, кытöні пондасны велöдчыны гырысјас, востам гырысјаслы школајас, курсјас.

Јонмödам ас-вöльаа пöжарнеј дружінајас.

Быд во міјан Сојузын сотчö бијöн государстволöн зев уна ембур, уна робочејöс, крестанаöс пöжарјас пöртöны корысö.

Мі огö-жö вермö шуны, міјан-пö Сыктывкарын ставыс бур. Ньінöм он тöд, мыј міјанöс відчысö талун, мыј аскі. Міјан Сыктывкарын пöжарјас овлöны зев щökыда, сы-вöсна відчысны міјанлы колö пöжарјасыс медса-ньін јона. Карын ем öті пöжарнеј команда, да сöмын сіјö öтнас, дферт, ов-на вермы кусödны, быröдны ыджыд пöжарјастö.

Карса пöжарнеј командаыс-öтдор еськö нöшта ем добровольнеј пöжарнеј дружіна да сіјö зев-на ічöт, дај том, ез-на удіт лöгödны пöжарјасköд вермасан став кölујсö.

Мі орöмаöс гырыс карјасыс, кытыс еськö поѣö вöлі відчысны отсöг. Сесса міјан кар-вылын абу ва. Сы-вöсна міјан татчöс сотчöм-вöчöмköд вермасан органјаслы лоö быд здукын зев збыльыс мöвпавны да век полöм сöлöмöн відчысны пöжар лоöмтö.

Пöжарјасköд вермасан вежонö став радöвеј служащејјаслы, крестаналы да робочејјаслы колö пырны доброволнеј пöжарнеј обществоö.

Пöжарјасköд вермасан вежонö мі повтöг, јітчöмöн чорыда кутчісам пöжарјасköд вермасан ужö. Тödöј, кыді відöмыс, сіді-жö сотчöмјасыс кокньідјык вітчысны кусödöмдорыс.

Шльенö гіжödöм добров. пöжарн. обществоö мунö карса пöжарнеј дфепоын быд кадын, Сöветскеј улича-вылын, 11-öд № керка.

Сыктывкарса вöр пільітан завод јона чотö.

Комільес Еновтöма чачаöс-моз.

Ужалöны-жö.

Муртса-на пыран заворödыс заводас, теноö віздöдöньін морт 15. Сувтöмаöс да відчысöны. Матысман на-dорö, да зев варовöс, кöт часјын сорньіт, весіг ов дöзмыны. Kod ов töd заводскеј уж-јылыс, да дістсіпліна-јылыс, сылы зев бур кажітчас; вот-пö кущöма встречајтöны. да, бура еськö встречајтöны-да, сöмын сы-кості машінајасыс лаѣтöмöн олöны. Весіг ньекущöм трудöвеј дістсіпліна робочејјас-костын абу, кодлы кыді окота, сіз і ужалö. Кыз пöрасö курітчöны курілкаын. Öті сменаас ужалöны 35 морт, а ставыс-кö пондас ужавны сölöмсань, дферт, ужыс кыптас кык-мында öнија-dорыс. Ужалöм самыс весіг ов мун заводса ужö: вöröны назöньікöн, сајласöны, сорньітöны сувтöмöн, а сыкості машінаыд зымвіздö.

Адзылас-кö тащöм робочејјастö прамеј робочеј јонажö і пузылас.

Віна јуöны, уж-вылö ов петны.

Мі ветлім заводас јуль 12 лунö, мöд смена-вылас. Кор пондім јуавны, мыј-понда тащöм назöн мунö ужыс, відталісны:—„Талун спетсіалість-робочејјасыс, комльевеј да вершіннеј абу локтöмаöс, јуöны, лоі на-вестö сувтödны јамщікјасöс".—Зік мојд кывјын-моз, јамщіктö кор ковмас сувтödны машіна-dорад, дферт, бур ужыд ов ло, вермас јешщö машінаыс пазавны, ез-öд прöста töвбыд ремоньтірујтны, заводыс абу-на јона важса-а.

Машінајассö жугödлöны.

Кер катлан чептас колö кöртавлыны öті керјöн, мед ов ор чептыс, да прöста уна сіла віздöм ло, а сетчö міјандырјі кöртавлісны ньöль, зев гырыс, керјас. Ньеуна лептыштіс дај сувтіс, сіласыд вывті-öд он бост, дферт, сіјö ошјысöма-радіі вöчісны, нöшта-öд звöньітны пондісны електріческеј звöнокöн, мед машіньістыс лезас машінасö. дферт, таз-тö-кö пондасны ужавны, регыдöн ставсö пазјасны.

Сіз-і техноруклыс шуö,—машіна кölуј-пö еськö абу омöль, да ужалысјасыс омöльöс.

Август І лунö Сыктывкар ов југды.

Електрічество сетöмöн јона сормасны. Колö-на вöчны выль труба, важыс ічöт, тагаыс абу тырмымöн кык пачыслы. Труба кölујыс ньемторна абу, дај ов-і töдны, кор вајасны. Сіз-жö колö локомотівсö ремоньтірујтны да частјасыс абу-жö.

дферт, другöн он ештöд та-гырса ужтö, колökö, август тöлысас ов-на-і ешты, кыс-ньін еськö август 1 лункежлö-да. Сіз-жö слесарјасыс абуöс, ужавныс ньекодлы. Возсö бокыс вајны абу лезлöмаöс, öні другöн ов сур.

Јона-жö кывнад отсасам.

Töвбыдöн да тулысбыдöн öті морт абу-на волöма ужсö töдмалöм-могыс. Весіг ньекодлы абу быттö делö заводöзыс, кыз кужасны, сіз і ужаласны. Кыз абу јанзім міјанлы: асным пыр сорньітам індустріалізатсіја - јылыс да овмöс кыпödöм-јылыс, а нырувсыным ог адзö. Сыктывкарад заводыд сöмын öтікі ем, а віздöдлысыс ньöті абу. Кыз бара мі возöсö пондам стрöітчыны-а? Тазтö сöмын государствоыслыс сöмсö віздам. Колö комі роботньікјаслы велöдчыны производствотö töдмавны, возö ковмас.

Бура-кö ужсö пуктан, завод абу омöль.

Технорук Ветінг јорт відталö:

Заводыс оборудујтöма абу омöльа позö, бура ужавны, сöмын колöны бур ужалысјас.

Заданьесö Ветінг јорт чајтö тыртны; ковмас-пö војмöд смена лöгödны, медödјöжык ужыс пондас мунны. Робочејјассö мöвпалö бостны воыс прінуділовтсіјасöс, најö - пö петкödласны мукöd робочејјасыслы, кыз колö ужавны. Ветінг еськö мортыс зев јона мырсö, да öтнас, отсасыс ньекод абу. Öтнад, дферт, сökыд бурмödны ужтö. Партіјечјас да комсомольечјас-пö зев омöльа отсасöны, а областнеј учрежденньејас весіг ов віздöдлыны. Öнја робочејјасыс-пö кызыс сіктјасыс воöм јöз, да ньекыз он вермы велödны најöс: „Те бур-вылö відталан, індалан, кыз колö вöчны, а најö дöзмöны".

Вылынжык местаыд абу-жö-ньін вöлöма.

Таво тулыс став заводыс ојдлöма. Кыт-сурö јона щыклöма. Пільітöм вöрыс ставыс лöзödöма—заграньітсаö нуны ов шогмы.

Kodi тајö местасö корсіс, сылöн јурыс абу зев вежöра вöлöма.

Робочејјаслы колö бостсыны.

Став Сојузса робочеј класс, кыз-мыј вермö, сіді кыпödö промышленностсö, а ті культчöмныд јона. Тіјан - пöвсын сурас-на уна сölöмыс ужалыс јöз, котыртö бура ужалысјассö, да пуктö ужсö прамеја. Ставыс тіјан-сајын. Колö вунödны прогулјастö да дышödчöмтö.

Вöтчöј асланыд вокјасböрса, став сојузса робочејјас-böрса.

Областувса профсојуз! Абуömöј ted мог отсавны промышленностсö кыпödны.

Зозегов.

Партчістка-кежлö.

Ајкінаса партјачејка классöвеј тујвіз абу нуödöма. Гöль јöз-костын ньекущöм уж ов нуöd.

Ајкінаса партјачејкалöн ньекущöм уж ов тыдав, сöмын пуркödчöны ас-костаныс Классовеј політіка весіг ов нуödны. Тан петкödлам ужсö јачејкалыс:

Партчістка-кежлö лöсödчöм.

Вöчлöмаöс öті вовса собраньне, сіјöн і помалöмаöс став лöгödчöмсö. Јöз-костын весіг ез нуödны сорньіјас. Тасерті-кö, дферт, чісткаыд бура ов мун тані.

Гöль јöз абу котыртöма.

Гöль јöз-костынödчана уж ов нуödны, сіз-жö і нывбаба-костын. Сöветö böрјысігöн тыдовтчіс став дышлуныс партјачејкалöн. Гöль јöз, сіз-жö і нывбаба, гölöсујталісны прötів јачејкаса індалöм каньідатјаслы, јешщö-öд сіјö каньідатјассö відлалісны гöль јöз-кост собраньне-вылын да нывбаба-кост собраньне-вылын. Тајö петкödліс партјачејка гöль јöз-пöвсын ужалöма сöмын кабала-вылын. Лыдфысö-жö еськö 3 бедньатскеј группа, да сöмын лыдыс, ньекущöм уж на-піын ов нуödны.

Аскрітікаыс полöны.

Кыс-ньін еськö јöз-костын паскыда нуödны аскрітікатöда волöстувса актів-костас паскалöмыс полöны. Рабпрос собраньне-вылын öтчыд мыјсурö індавлöмаöс партјачејкаса секретарлы, профтекшколаыс велödысјассö, кодсурööс, весалöм-јылыс, да мортыд скörмöма, ревізорјасöн шуö.

Віздінса каньідатскеј группаköd пыр склока.

Ньекор ов услыны öті кыввылö, пыр möда-мödыскöd зырсöны. дферт, партјачејкаыд таznad ов зев бура вермы весköдлыны каньідатскеј группаköd.

Організујталöны кулатскеј колхозјас.

Гöль јöз-пöвсын колльектівізатсіја уж ов нуödсы, сіз-жö і партіјечјас-костын омöльа нуödöны тајö ужсö. Шулісны пырны став коммуністыслы колхозјасö, да шуömöн-і колі, ньекод ез пыр.

Öні емöс колхозјас вöлöстын, сöмын аслыс самаöс: „Красный маяк"-ньіма колхозын 14 шльен-піыс 8-ыс озыра олыс да топыд шöркоdа олысјас. Возынсö сетчö пыралöмаöс гöль јöз да бöр лоöма петны, ньінöм-пö міјанлы керны на-dінын, батракад і сіз ужалам колхозтöг. „Выль тујöd"-ньіма колхоз сещöм сама-жö, быд шльен сöмын асö кыз-мыј-вермö ас-вöснаыс зільö. дферт, тајö колхозјастö організујтігöн партјачејкаыд абу јона весköдлöма, дај классöвеј тујвізтö абу чорыда нуödöма.

Выль бјуролы колö бостчыны уж-dорö.

Важ бјуролöн уж ньекытчö тујтöм вöлöма, весіг абу вермылöма нуödны классöвеј тујвіз. Выль бјуролы колö бостчыны уж-dорö, ов ков сöмын надејтчыны партчісткавылö. дферт, колökö-і ковмас весавны kod-сурööс, сöмын ужыс летчысны öні ов ков.

Парткор.

Піємöновлöдлыєјас! газет-піємö новлöдлігаd јонӆыка кресѣаналы вієтавлöј газет-журнал суӆöдöм-јылыє.

РКІ-са da Обстатотфелса колѣлекѣівјас воӆынöс.

Јулѣ 13-öd лунö öтувја предвыборнеј собраӆӆе-вылын Мудров јорт доклад-серѣі сöветö бöрјысöм-јылыє шуісны:

Отчотнеј, сіӆ-жö бöрјыєан собраӆӆејас-вылö вајödны РКІ-са da Статотфелса колѣлекѣівјасыє став бöрјыєыссö, öѣітöг. Корны ордјыєöм-могыє, бурӆыка нуödны сöветö бöрјыєöмсö, 15-öd бöрјыєан участокöс, кытчö пырöны: Горпо, Обсојуз, Госторг, Обторготфел, Селпромсојуз da Сојузхлеб.

Ордјыєöмыс пондас мунны вот мыјöн: вајödны 100% бöрјыєысöс собраӆӆејас-вылö, сіӆ-жö і сещöмјассö кыскыны собраӆӆејас-вылö, кыпödны воӆмöстчöм собраӆӆејас-вылын.

—

Сöветö бöрјыєöм-јылыє јуöрјас.

Кулömdін ујеsdыє воіс јуöрјас 3 вöлöєтыє. Бöрјыєан праваа 3864 морт-піыє, волömаöє бöрјыєан собраӆӆејас вылö 2010 морт. Бöрјömаöє 78 селсоветса шлеӆöс, на-піыє 10 нывбаба.

Сыктыв ујеsdын 10 вöлöєтын 8139 бöрјыєан праваа јöз-піыє волöма 4742 морт. Бöрјöма 215 шлеӆöс, на-піыє нывбаба 78 морт.

Јеmdін ујеsdын, 5 вöлöєтын 5559 морт-піыє волöма 2809 морт. Бöрјöма 133 шлен, нывбабаöс сöмын 13 морт.

Коммуӆістјас веєкалömаöє селсоветса шлеӆјасö 64 морт, кујімнан ујеsdас.

Спаспорубын, Порубын da Зануллöын сöветö бöрјыєöм.

Бöрјыєан комієєијаö пуктавлömаöє щöщ кресѣана-пöвсыє, мужікјасöс, нывбабајасöс. Бöрјыєан права мырфöм јöз-лыdыс содöма 22 мортöн. Отчотнеј собраӆӆејас-вылын medјона єорӆіталömаöє рајоӆірујтчöм-јылыє. Тајö ужӆуödöмсö быdлаын јона ошкömаöє.

Волісполкомса отчот-куѣа da ОБІК-са Орготфелыє інструктор отчот-куѣа јона єорӆіталömаöє. Інdалömаöє вот кущöм могјас воӆö - кежлö: Чорѣödны колѣкѣівізатсіја уӆ; јонӆыка тöждыєны пöжарнеј-кölуј лöєödöм-могыє; чукöртны köјdыс запас; бурмödны віӆму-јуклан уӆјас; лѣучкіа єетавны ӆаӆ норма; бура нуödны классовеј тујвіѣ віӆму-вот течігöн.

Нывбабајас јона-жö інdалömаöє бура уӆ пуктöм-могыє: лöєödавны фетскеј сад, суӆödны ӆарјаєан машінајас da с. в.

Быd єіктын нуödömаöє гöлѣ јöз-кост собраӆӆејас, сен інdалömаöє сöветса шлеӆјасö кандfidатјасöс. Сіјö кандfidатјас-піыє бöрјöма: Порубын 85%, Спаспорубын 70%, а Зануллöын сöмын 30%-гöгöр. Тан абу бура нуödöма раслоеӆӆе учотсö-da, зев сöкыd нуödны уӆсö гöлѣ-јöзкостас.

Бöрјыєан собраӆӆејас-вылö волömаöє мужікјас - пöвсыє: Порубын 80,1%, Зануллöын 80%, Спаспорубын 75%. Нывбаба: Порубын 60,5%, Зануллöын 45%, Спаспорубын 75%. Селсоветса презіdіумјасö бöрјömаöє 33% нывбабаöс.

Комі Мішö.

Вöтчöј віза-бöрса.

Селсоветö бöрјыєан уӆкежлö лöєödчöм Візын (Јеmdін у.) заводітчіс јуӆ 2 лунö. Лöєödчöмыс, сіӆ-жö-і бöрјыєöмыс муніс ödјö,—зев ӆеныd кадын. Öтчыdöн быd єіктын вölі вöчöма гöлѣ јöзлöн собраӆӆејас da öтчыdöн-жö Med єіктын—нывбабалöн собраӆӆејас. Быd чукöртчылöм-вылын вölі пуктöма отчот воӆса исполком уӆ-јылыє.

Исполкомлыє уӆсö ез зев ошкыны, інdалісны:—исполком-пö ӆока нуödöма классовеј віѣ: ӆаӆ норма сеталöма озыра олыєјаслы,—ӆаӆа јöзлы; тырмытöм töварјас сеталігöн абу-жö віӆödлöмаöє, коді кущöма олö da сеталöмаöє озыр da гöлѣлы öткоф; ӆготнеј керјас сетавлöмаöє озыра олыє јöзлы; налог ладмödан (регулірујтан) фонd щöт-вылö налогсö чінталöмаöє кулакјаслыє da озыра олыє јöзлыє da сіӆ воӆö. Таыє-öтар быd чукöртчылöм-вылын шуісны, исполком-пö зев омöлѣа віӆödлöма школајас da мукöd учрежфеӆӆејас уӆ-вылö.

Бöрјыєан собраӆӆејас-вылö, бöрјыны вермана јöз-піыє, волісны 54%-гöгöр. Селсоветö шлеӆјасö лоі бöрјöма 22 морт; на-піыє 16 гöлѣа олыє da 6—шöркоффема олыє; 3 парѣіјнеј da 2 комсомолѣч. Ревкомієєијаö бöрјісны кујім мöртöс, на-піыє öѣі парѣіјнеј.

Селсоветлöн med - воӆѣа пленумыслöн заседаӆӆеыс муніс јуӆ 30 лунö. Сені бöрјісны селсоветö јуралыєöс, президіум da делегатјасöс рајонувса сјезd-вылö. Селсоветö јуралыєö єурі парѣіјнеј, шöркоффема олыє; президіумö сыє-öтар öѣі парѣіјнеј, öѣі комсомöлѣч da кык беспарѣіјнеј, ставныс гöлѣа олыє јöз. Рајсјезd-вылö бöрјісны 4—мортöс: на-піыє öѣі шöркоффема олыє (селсоветса председател), öѣі нывбаба—гöлѣ кресѣана da кык гöлѣа олыє, кер-dорын уӆалыє мужікјас.

Воӆö - вылö селсоветлы шуісны medса јона töждыєны сіктса овмöс öтувтöм-вöсна.

Пыщ.

ШУöМАöЄ ВОЄТЫНЫ КАБАК, ЈÖЗЫН БЫРödöНЫ.

Абјачојын ВІК-са уӆ-јылыє вölі віталöма 8 сіктын, делегаткајас da партјачејка-воӆын. Став мортыс сетчö волöма 455 морт; на-піыє 150 нывбаба. Віталыєјаслыє бур єорӆісо лоі єујöма наказö.

Исполкомса уӆ-куѣа собраӆӆејас-вылын јона єорӆітісны da петкödлісны став ӆеӆучкіјассö. Єорӆіјасыє петіс со кущöм ӆеӆучкіјас:

Віӆму комієєија омöлѣа віӆödлöма віӆјас јуклöм-вылö, абу колѣалöмаöє віӆму јуклігöн тујјас-вылö места, омöлѣа пöртöма олöмö öбјажітана шуöмјас, омöлѣа віӆödлöмаöє пöжарјасköd воӆсаєöм-вылö, омöлѣа віӆödлöмаöє нораєöмјас-вылö, омöлѣа нуödöмаöє классовеј тујвіѣ мувіѣ јуклігöн, јуралыє скöрмö аскріѣікаыє da с. в.

Воӆö - кежлö єорӆіјасыє петіс вöчны со мыј: фет. саdпыфfі воєтыны јаєлі, страdаdырјі лöєödны фежурітчöм єіктјасын, корны частöӆык агрономöс єіктјасö, суӆödны пöжарнеј колуј самообложеӆӆеöн, єіктјасын вöчны туј, страdа-кежлö поѣас-кö содтыны ӆаӆ норма, da з. в. ӆоӆ наказ.

Бöрјыєöм мöјмуја-dорса муніс бурӆыка. Мöјму волöма став бöрјыєыє-піыє 58%, а таво 71%. Наказын прімітöма зев-на ковтöм торјас: кабак воєтöм-јылыє, töвнасна і пödлалісны-а; ӆаӆ норма быdöнлы єетны köѣ кущöма олö da с. в.

Надфејтчам, вылѣ исполком собраӆӆе-вывса шуöмјас da наказ пöртас олöмö, а став ӆеӆучкіјассö бырödас.

БöРЈöМАöЄ ӆІК ВАЖ-МОЗ, СÖМЫН СТАРШІНА ОЗ СУӆЄЫ.

Слöбöda вöл., Јеmdін у. (Глотова) сöветö бöрјыєöм помаєіс. Вölöєтувса сјезd-вылö делегатјасö єуріны щöщ вічко сöветын јуралыє da мукöd ковтöм јöз. Гöлѣ кресѣана најöс бур тујö пуктöны da сывöсна і кісö на-dор лепталісны. Мыј-вöсна-нö таӆі? Партјачејка da мукöd організатсіјајас öнöӆ-на ез петкödлыны аснысö уӆ-вылын. Партјачејка ӆекущöм авторіѣетöн јöзвоӆын оз пöльзујтчы.

Сöветö бöрјыєтöӆ єскö вölі-жö гöлѣ јöзлöн собраӆӆеыс, сöмын кресѣана лаӆтödісны собраӆӆенас веєкödлыєјассö: „dуrdö-ӆін-пö сеєса речјастö віталöмсыd, döзмім-ӆін кывзыныс öѣітортö.

Бöрјыєан собраӆӆе-бöрын исполкомса секретар Коновалов da ШКМ-ын велödыє Попов петöмаöє ывла-вылö da горзöны: контр-революцтсіја побефіла!“ Матыєтчіс на-dінö исполкомын јуралыє Політов da щöщ горödіс:—Јерунда!.. da, зонјас, абу-зев ошјыєана фелöыd артмöма. Сöмын єорöн ті пуӆінныd, біыс кусöммыєті. Коліс воӆвыв топыdӆыка котыртны гöлѣ da шöркоффема олыє кресѣанатö, секі єскö најö öтвылыє венісны міјанлы ковтöм јöзöс.

Пірöг-шаӆга.

Комі газет-журналјас бура разödöмыє лöєödöма премијајас сöмöн-кыӆі щöщ натураӆнеј—плугјас, му вынсödанторјас, ној, кулѣіватор-пололӆікјас da с. в. Зіӆöј газет разödöмöн шеdödны премијајас.

СІКТЈАСЄАӆ ГІЖöНЫ.

Став плугыс єурі озырјаслы.

Ајкінаса (Јеmdін у.) уӆdыєан товаріщество гöрігкöӆіг-кежлö вöчліс зајавка плугјас-вылö. Кресѣаналыє зајавка вöчігöн бостаісны задаткіјас. Задаткіјастö озыр јöз вермісны єетны, а гöлѣ јöз другöн ез. Сы-вöсна став плугыс єурі озыр јöзлы, гöлѣ бара-на колі плугтöм. Колöжö тані колана-віѣсö кутны?

Исаков.

Мујас колѣіны köѣтöг.

Ручын (Кулömdін у.) таво тулыс гоӆ јöз јона щыгјалісны ӆаӆ вајтöм-понда. Мај тöлыєын унаöн сојісны med бöрја köјdыснысö. Запаснеј фондыє єеталісны сöмын 16 кілограммöн da сымda köјdыєыd köѣны ез суӆєы, уна му колі köѣтöг. Öні вајісны ӆаӆ 24 єурс кілограмм da сіјö оз-на суӆєы. Оз-кö во содтöd, єутö розјалöмсаӆыс пондасны єојны, da гöлѣ јöзыd вермасны ӆік ӆаӆтöг колны локтан töв-кежлö. Колö бурӆыка віӆödлыны тащöм гöлѣ вölöєтјас-вылад.

Селькор.

Нывбабајас бöрö оз-жö колѣтчыны.

Ыб вöл. (Сыктыв у.) нывбабајас таво öтвылыє köѣалісны шабdіјас da суӆödісны ӆарјаєан машінајас. Сіӆ-жö уна ӆöбісны градвыв пуктасјас. Мујас таво köѣісны весалöм köјdысöн.

П-ч.

Баѣушко Степан гусаєö.

Віѣінса поп Куратов гуєöн, белет ӆöбтöг, кералöма da кыскалöма горт-dінас песвöр da керјас. А белет-вылас, буракö, горшысла жалѣ лоöма єетныс єöмсö. Фелö панігöн баѣушко ӆебыd кывнас јона єскö кевмыєіс мездыны „грекыє“: єг-пö töd, мыј колö ӆöбны белет, dуrdöј, шуö, вокјас, ӆемторєыс мыждыныd, мездöј; сöмын ез сыног ло, оѣеч Степанöс штрапујтісны 70 шајт-сајас.

Фырö-нö нöшта ковмас віфчыєны.

Віз вöл. (Јеmdін у.) öѣім мујас таскајтöны ыжјас da порсјас. Пощöсјас зев омöлѣöє-а, исполком бурӆыка пощödны оз зіӆ.

Став öѣімсö таскајтасны-da вölіє гашкö исполкомыс пощöсјассö пощödас-da?

Выл Комі ӆіга.

Печатыє петіс выл велödчан Комі ӆіга Ј. П. Лѣпілѣнлöн—„Кыӆі Сöвет власт выл олöм лöєödö“. Коміöн лöєödöма А. Чеусова. Ӆігалöн доныс 1 шајт 40 ур., 231 ӆістбок.

Ічöт школаын велödчыны леӆöма Государственнеј Учонеј Сöвет Научно-Педагогіческеј сектсіјаöн.

Ӆігалöн јукödјас:

1) Кущöм олöм köсјö лöєödны Сöвет власт.

2) Кущöм-олöм вölі гражданскеј војна-dырјі. Кыӆі Сöвет власт сувтіс кок-јылас.

3) Öтувтчöмöн машінајасöн уӆалöм — коммуӆізмлöн подувтасыс.

4) Сотсіалізмтö лöєödны кыӆі колö köѣајствујтны, уӆавны-da.

5) Коммуӆізмыd сіјö Сöвет власт, електрофікатсіјаda.

6) Вылѣdödöм му.

7) Коператсіја-пыр сотсіалізмö.

8) Кытыє Сöвет власт сöмсö бостö da кытчö сіјöс віӆö.

9) Выл олöм лöєödыєјас.

10) Јуґыdлаӆ, уна tödныda.

11) Гöрd армија—сотсіалізм обшество віӆыє.

Школајасын велödан кадвотöӆ УОНО-јаслы da асланыс школајасыслы колö регыdӆык ыстыны Комі ӆіга леӆаніно заказјас. Тајö ӆігасö рекомендујтам партіјетсјаслы, комсомолѣчјаслы, піоӆерјаслы, профсојузјаслы, коператівјаслы.

Комі ӆіга леӆан ін.

Обкому ВКП (б) и ОСПС предоставлено по 3 места **на курсы по подготовке рабочих к поступлению в Архангельский Лесной Институт.** Желающим ехать учиться просьба подавать заявления в АППО ОК ВКП (б) и ОСПС не позднее 20 июля. Курсы функционируют с 25 июля по 1 октября с. г. На курсы принимаются исключительно рабочие, батраки и крестьяне бедняки в возрасте от 17 лет до 35 л., со следующим производственным стажем:

От 17 до 20 лет не менее 2 лет
„ 20 „ 25 „ „ 4 „
„ 25 и свыше 6 „

при чем в указанный производственный стаж может зачитываться активная работа по партийной, комсомольской или проф. линии, но с таким расчетом, чтобы поступающий проработал на одной из них не менее 2-х лет.

Для поступления на указанные курсы необходимо иметь образов. подготовку в об'еме школы II ст., но в отдельных случаях для рабочих и батраков с производства может быть допущено снижение.

Командируемые на курсы сохраняют на 1 месяц содержание по месту работы, а за 2-й месяц получают стипендию в размере 50 р.

АППО ОК ВКП (б) и Облпрофсовет.

Отв. редактор **М. П. Міӆын.**

ВОШöМА.

Вöв—ноӆ арöса мерін, гöрd карej, веєкыd сінмыс јежыd, ныр-вылас јежыd чут. Вöвсö бостööма Јѣваыє, адфејасöс щöктöма јуöртны Вісер исполномö Суѣаіб, сіктса јорт, Габов, М. Ј.

Военнеј кніжка 56/47 нумера Малтсов. Павел Васіӆевіч нім-вылö, сетööма Комі Теровруг, ыффыны вынтöмöн.

Продовольственнеј карточка Холопöв, Öлöксан Матріјевіч нім вылö.

Шленскеј белет 1662-öd нумера Белых, Öлексан Константіновіч нім вылö, сетööма Віѣінса Рабочком ССХ і Л Р, ыффіны вынтöмöн.

Шленскеј белет 4002-öd нумера, Мінгалев Петр Іваноіч нім-вылö, сетööма Кулömdінса Уком ВЛКСМ.

Имеются свободные места, в платном русском Детсаду.

Подавайте заявления, Республиканская, № 11.

Облит № 286 Устьсысольск. Сыктывдінкар. Комі ӆіга леӆанінлöн Типографија.